Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 248. — ŠTEV. 248. | NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 23. 1934. — TOREK, 23. OKTOBRA 1934 | VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

PROTIITALIJANSKE DEMONSTRACIJE V BEOGRADU

DR. ANTON KOROŠEC NI HOTEL BITI ZASTOPAN V NOVEM JUGOSLOVANSKEM KABINETU

Beograjska policija je pregnala študente ki so kričali "Proč z Mussolinijem". — Pavelič in Kvaternik odločno tajita vsako krivdo. — Pavelič pravi, da je bil v Franciji samo enkrat in sicer pred sedmimi leti. — Uzunoviču se je posrečilo sestaviti kabinet.

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. oktobra. — Policiji, ki je bila že prej obveščena, se je posrečilo razgnati zborovanje jugoslovanskih dijakov, ki so se zbrali pred univerzo ter začeli sramotiti Italijo. — Kričali so: Proč z Mussolinijem! Dajte nam Pavelića!

To je bila v Beogradu prva demonstracija te vrste izza umora kralja Aleksandra. Precej študentov je bilo aretiranih.

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. oktobra. — Opolnoči je Nikola Uzunovič naznanil, da se mu je posrečilo sestaviti nov kabinet. Zgodaj zjutraj se je podal v kraljevo palačo ter obvestil o tem princa Pavla in ostala dva člana regentskega sveta.

V novem ministrstvu so skoro vsi isti ministri kakor v prejšnjem, z izjemo, da sta v njem tudi bivša ministrska predsednika Ivan Srskič in Vojislav Marinkovič in sicer kot ministra brez portfelja.

Najvžnejše mesto, namreč vojno ministrstvo, je prevzel bivši diktator, general Pera Živkovič. Zunanji minister bo tudi v bodoče Boško Jeftič.

V kabinetnem seznamu pa ni imena Antona Korošca. Vprašan je bil, če bi bil voljan sprejeti ministrstvo brez portfelja, pa je odvrnil, da tega ne bo prej storil, dokler ne bo stavljena slična ponudba drugim vplivnim slovenskim in hrvatskim opozicijonalcem.

Novi kabinet je marsikoga presenetil.

Slovenci, posebno pa Hrvati, so domnevali, da bo vlada odpravila oziroma omilila diktaturo, toda dokler bo v ministrstvu Pera Živkvič, se ni nadati posebnih izprememb.

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. oktobra. — S kraljevim odlokom je bilo danes odrejeno, naj bo vse leto žalovanje za kraljem Aleksandrom. Po vsej deželi vihrajo črne zastave.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 22. oktobra. — Jugoslavija je naprosila madžarsko vlado, naj aretira več oseb, ki se mudijo na madžarskih tleh in ki so bile baje v zvezi z zaroto proti kralju Aleksandru.

PARIZ, Francija, 22. oktobra. — Danes je bil aretiran nadaljni hrvatski terorist, ki je bil baje v zvezi z umorom jugoslovanskega kralja. Piše se Andrija Artukovič ter je po poklicu advokat.

TURIN, Italija, 22. oktobra. — Dr. Ante Pavelič, ki ga smatrajo za načelnika hrvatskih teroristov, in njegov pomočnik Evgen Kvaternik, odločno zanikujeta, da sta bila v kakršnikoli zvezi z atentatom na jugoslovanskega kralja.

Policija je oba ločeno zasliševala in sicer na podlagi vprašalne pole, ki jo je dobila od francoskih oblasti.

Dobro informirani krogi so mnenja, da Italija pod nobenim pogojem ne bo izročila dr. Paveliča in Kvaternika francoskim oblastim.

— V vsem svojem življenju nisem bil nikdar v Marseilles, — je rekel dr. Pavelič. V Franciji sem bil le enkrat in sicer meseca junija 1927. Tedaj sem se mudil tam kot delegat na nekem mednarodnem kongresu. Jaz nisem dal nikomur nobenega povelja, ki bi bilo v zvezi z marseillsko zadevo.

Diplomatski krogi napeto zasledujejo potek zasliševanj. V tem slučaju namreč ne gre za navaden zločin, pač pa za atentat, ki nosi v sebi kal mednarodnih zapletljajev.

Iz Londona v Avstralijo v 67 urah

PRELOM MED AMER. LEGIJO IN ROOSEVELTOM

Zaradi izplačila bonusa se bo vnel hud boj. — Veterani bodo najbrže zahtevali bonus.

Miami, Fla., 22. oktobra. — Na predvečer otvoritve 16. letne konvencije Ameriške legije napovedujejo v dobro poučenih krogih, da bo glede vprašanja izplačila bonusa veteranom prišlo do javnega preloma z Rooseveltovo vlado.

Letošnja konvencija je zelo bojevita in odločna, da ne bo več zapostavljala svoje zahteve glede izplačila bonusa. Poveljnik legije Hayes je rekel, da letos legija ne bo več zadovoljna s praznimi obljubami. S tem namigava na lansko konvencijo legije v Chicagu, ko je predsednik Roosevelt rekel, da vlada zaradi slabih finančnih razmer bonusa ne more plačati.

Ostre izjave povelj. Hayesa in predsednice ženske skupine Mrs. William H. Biseter z ozirom na predsednikov govor glede bonusa v Roanike, Va., jasno kažejo, od kod piha veter. Že na svoji konvenciji v Portlandu je legija leta 1932 s 1167 proti 109 glasovom zahtevala takojšnje izplačilo bonusa. Ta zahteva pa je bila z ozirom na kritično finančno stanje dežele opuščena.

Na konvencijo je prišlo 1200 delegatov, prišlo pa je tudi okoli 70,000 veteranov.

Poročilo poveljnika legije Edworda A. Hayesa bo glavni predmet prvega dne konvencije. Hayes bo priporočal, da legija odločno nastopi proti vsem radikalnim, pacifističnim in komunističnim organizacijam, češ, da razširjajo "strupeno propagando". Za čas vojne bo legija zahtevala splošno vojaško obveznost in določitev cen na podlagi v mirnem času, da bo vsako odiranje in izkoriščevanje odstranjeno.

TURČIJA BO PLAČALA DOLG

Istanbul, Turčija, 22. oktobra. — Turško-ameriška komisija za poravnavo medsebojnih terjatev je skončala svoje delo s sporazumom, da bo Turčija plačala $1,500,000, katera vsota bo razdeljena med Amerikance, ki so prijavili svoje zahteve proti Turčiji. To vsoto zahteva washingtonska vlada od Turčije za škodo, ki je bila prizadeta ameriškim državljanom tekom svetovne vojne v Turčiji.

DEČEK SPOZNAL HAUPTMANNA

Deček je videl Hauptmanna govoriti z nemškim šoferjem svojega očeta. — Šofer je odpovedal službo. — Bil je prijet, pa zopet izpuščen.

Flemington, N. J., 22. oktobra. — V nedeljo je 15 let stari Dick Lightfoot iz Franklin Park, N. J. spoznal Bruno Richarda Hauptmanna kot moža, ki je 10 dni pred odvedbo Lindberghovega otroka govoril z Lightfootovim nemškim šoferjem Thornbergom. Thornberg in njegova žena Katy sta dan po odvedbi pod sumljivimi okolščinami pri Lightfootu odpovedala svojo službo in sta bila nekaj dni zatem aretirana v Bryn Mawr, Pa. in zaslišana, toda pozneje izpuščena.

Hauptmann je preživel nedeljo v nervoznem stanju v okrajni ječi v Flemington, N. J. Po naročilu držav. pravdnika Davida T. Wilentza mu stražniki niso smeli dati nikake knjige in jim tudi ni dovoljeno ž njim govoriti. In ker ob nedeljah obiski niso dovoljeni, ni imel Hauptbann ničesar, da bi si preganjal dolge ure.

Mladi Lightfoot je Hauptmanna spoznal takoj po njegovi aretaciji in je to njegov oče šele sedaj objavil.

"Ko so časopisi prinesli prve Hauptmannove slike, ga je Dick takoj spoznal kot moža, katerega je nekoč videl s Paulom (Thornbergom) v našem avtomobilu", je pravil Lightfoot. "Nekega jutra smo sedeli pri zajtrku, ko je videl fotografijo in nam je o tem povedal. Toda takrat je Hauptmann imel brke pod nosom; zato je vzel Dick svinčnik in mu je narisal brke na fotografiji. "Yes, sir", je tedaj rekel, "to je ta!"

STARHEMBERG BIL ODLIKOVAN

Dunaj, Avstrija, 22. oktobra. — Italijanski kralj Viktor Emanuel je podelil avstrijskemu podkanclerju princu Ruedigerju Starhembergu najvišji italijanski red sv. Mauricija in Lazarja. Odlikovanje je Starhemergu izročil v petek italijanski poslanik na Dunaju.

Obenem je pa je Starhemberg prejel prisrčno pismo od Mussolinija, ki mu je čestital k odlikovanju in izrazil upanje, da bo deloval za procvit Avstrije.

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. oktobra. — Od vsakega ministra, ki je v novem kabinetu, so zahtevali, da je obljubil: vedno priznavati upravičenost Karagjorgjevičev do jugoslovanskega prestola, sedanjo ustavo ter enotnost jugoslovanske kraljevine ter odločno nasprotovati vsakemu načrtu federalistične vlade.

SMRTNA KAZEN ZA ODVAJALCE

William Stoll, brat moža odvedene Mrs. Stoll ne pozna usmiljenja do Robinsonove družine. — Odvajalec še vedno ni bil prijet.

Louisville, Ky., 22. oktobra. Svak Mrs. Alice Speed Stoll in predsednik trgovske zbornice v Louisville, William Stoll, zahteva, da mora biti postava brezpogojno uveljavljena ter pravi, da najvišja kazen za odvajalca ni prestroga.

"Kako naj drugače imamo v deželi mir in red?" je rekel. "Oblasti morajo v tej zadevi imeti svobodno roko".

Ta izjava je v popolnem nasprotju z izjavo Mrs. Stoll, ki je rekla, da bo oblastim priporočala, da so popustljive proti Mrs. Frances Robinson. Glede tega je rekel William Stoll: "Po mojem mnenju je Mrs. Stoll podala to izjavo pod vplivom svojega slabega stanja. Nikakega vprašanja ni, da morajo krivci brezpogojno biti kaznovani".

Stoll je tudi rekel, da je bilo njegovemu bratu Harryju V. Stollu svetovano, da gre s svojo ženo in njeno materjo kam na deželo, da se odtegne radovednosti ljudi in se obenem razvedri. Ako bo Berry Stoll sledil temu nasvetu, njegov brat ne ve. Ceste, ki vodijo k Stollovi hiši, so vedno polne radovednih avtomobilistov.

Zaradi neprestanega vpraševanja po telefonu je bil telefon s Stollovo hišo pretrgan.

Detektivi nadaljujejo z iskanjem odvajalca Thomasa H. Robinsona. Iskanje vodi načelnik zveznih detektivov Melvin H. Purvis, ki je svoječasno uspešno vodil Dillingerjevo zasledovanje. Iz raznih poročil sodijo oblasti, da se Robinson nahaja v krajih ob gorenjem toku reke Ohio.

Ker Mrs. Frances Robinson ne more plačati jamščine 50 tisoč dolarjev, je pridržana v preiskovalnem zaporu, kjer so jo obiskali njeni stariši, Mr. in Mrs. N. L. Althauser iz Nashville.

Robinsonov oče se nahaja pod jamščino $25,000 na svobodi, toda njemu je že bila vročena obtožnica, ki ga dolži, da je bil sokriv odvedbe in mu zato tudi preti smrtna kazen.

Cincinnati, O., 22. oktobra. Detektivi, ki zasledujejo odvajalca Mrs. Alice Stool, Thomasa H. Robinsona, so prepričani, da bo Robinson rajše streljal, kot pa bi se pustil prijeti. Detektivi tudi iz raznih poročil sklepajo, da je dobro oborožen.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

V ZRAKOPLOVNIH TEKMAH STA ZMAGALA ANGLEŽA

V veliki zrakoplovni tekmi, ki je vzbudila zanimanje celega sveta, so zmagali Angleži. — Angleška letalca C. W. A. Scott in T. Campbell Black sta premerila 11,300 milj dolgo pot med Londonom in Melbourne v Avstraliji v sedeminšestdesetih urah.

Vse ostale tekmovalce sta pustila daleč zadaj. Poslueevala sta se velikega De Haviland letala "Comet".

Druga sta dospela na cilj holandska letalca K. D. Parmentier in J. J. Moll.

Amerikanca Roscoe Turner in Clyde Pangborn bosta najbrže tretja.

Sprva je kazalo, da se bosta najboljše obnesla zakonca Mollison, ki sta pa kmalu ostala precej daleč za drugimi tekmovalci.

Dva angleška letalca sta se v Italiji smrtno ponesrečila, ker je njuno letalo zgorelo.

Najbolj težaven del poleta je bil preko Indije.

Scott in Black sta parkrat zašla v megli in le srečnemu naključju je pripisati, da sta pred vsemi drugimi dosegla svoj cilj.

Dobila bosta 40 tisoč dolarjev nagrade.

TURČIJA SE ZANIMA ZA BALKAN

Mustafa Kemal se boji, da bo vsled Aleksandrove smrti složnost trpela. Kemal je zelo čislal kralja.

Istanbul, Turčija, 22. oktobra. — Umor kralja Alkesandra je povzročil veliko žalost v Angori in bojazen, da bo balkanska složnost vsled tega trpela.

Po vsej Turčiji je užival Aleksander velik ugled. Smatrali so ga za zelo sposobnega vladarja dežele, čije važnost v balkanski in evropski politiki stalno narašča. Zelo cenijo tudi njegovo veliko junaštvo v obeh balkanskih vojnah in v svetovni vojni.

Kralj Aleksander je bil udeležen veličastnega sprejema, ko je pred enim letom obiskal Istanbul. Kemal in Aleksander sta bila skupaj en dan in v tem kratkem času je nastalo med obema veliko prijateljstvo in spoštovanje. Splošno je znano, da je na Kemala Aleksandrova osebnost napravila najboljši utis in je rekel: "To je mož!"

Ta osebni stik med gazijem in Alkesandrom jei med za posledico složnejše sodelovanje med Jugoslavijo in Turčijo. In v marcu letošnjega leta so podpisale balkanski pakt Grška, Romunska, Turčija in Jugoslavija. Tudi Bolgarska bi v najbližji bodočnosti pristopila k balkanskemu paktu, kar je bila zopet zasluga kralja Aleksandra, ki je komaj en teden pred svojim umorom obiskal kralja Borisa v Sofiji. Tudi bi z veseljem pozdravila pristop Bolgarske k temu paktu, ker brez Bolgarske ne more biti zagotovljen stalni mir na Balkanu.

Turčija sicer ne pričakuje, da bi vsled Aleksandrovega umora nastali kaki zapletljaji na Balkanu ali v ostali Evropi, toda smrt tako važne osebnosti ne more preiti brez sledu.

Turški zunanji minister Tewfik Ružbi bej se nahaja v Beogradu, kamor je šel kot načelnik turške delegacije z eno stotnijo turške infanterije na pogreb kralja Aleksandra. V Beogradu je imel konference z vsemi zunanjimi ministri držav, ki so podpisale balkanski pakt.

BRKE ZDRAVJU KORISTNE

Boston, Mass., 22. oktobra. Dr. Frederick A. Coller iz Ann Harbor, Mich., je v American College of Surgeons zatrjeval, da so brke pod nosom zdravju koristne.

Dr. Coller je rekel, da rana na gorenji ustnici, bodisi da nastane vsled poljuba ali da se ureže z britvijo, je mnogo bolj nevarna na gorenji kot pa na dolenji ustnici.

Ako se vname koža na gorenji ustnici, se vnetje razširi po žilicah na obeh straneh nosu in oči ter po celem obrazu. Ravno tako pa se preko ušes razširi do spodnje kosti lobanje in kadar pride vnetje tako laleč, je življenje v nevarnosti.

VIHAR OB PACIFIKU

Portland, Ore., 22. oktobra. V strahovitem viharju, ki je divjal ob obrežju Pacifika, je umrlo 12 oseb. Vihar je tudi potopil neko ribiško ladjo in razbil nek potniški parnik.

Parnik Virginia V., ki vozi med Seattle in Tacomo, je vihar vrgel ob pečine, da se je razbil. Vseh 35 potnikov je bilo rešenih.

HITLER JE STROGO ZASTRAŽEN

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. — Vsled marseillskega umora je bila predsedniku-voditelju Hitlerju dodeljena močna straža.

Pred kanclerjevo palačo je zbiranje ljudstva prepovedano. Časopisi so prejeli strogo povelje, da ničesar ne poročajo o Hitlerju, razun ako je uradno naznanjeno.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation).

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

GNEZDO TERORISTOV

Sled zarotnikov, ki so usmrtili v Marseilles jugoslovanskega kralja, vodi v Italijo in na Madžarsko.

Kar so jugoslovanske oblosti že dolgo vedele, sta priznala tudi aretiranca Pospišil in Rajič, namreč da so imeli jugoslovanski teroristi z vednostjo madžarske vlade na madžarskih tleh svoje taborišče, v katerem so se vežbali v orožju.

Madžarska vlada je bila večkrat pozvana, naj napravi temu konec. Obljubila je, da bo, pa je le pri obljubah ostalo.

Ko je bila v Italiji na višku gonja proti Jugoslaviji, je dr. Ante Pavelič v tujezemskih listih pozival Hrvate, naj se odcepijo od Jugoslavije ter jim v italijanskem imenu jamčil samostojnost.

Neoziraje se na podrobnosti, je jasno, da je bila kampanja za razcepitev Jugoslavije rojena v Italiji in na Madžarskem ter da so italijanske in madžarske oblasti propagando podpirale ter šle propagatorjem na roko.

Značilno je tudi, da sta bila dr. Ante Pavelič in njegov pomagač Kvaternik aretirana v Italiji.

Italijanska vlada se je preko noči izpremenila v nedolžno ovčico ter si lasti kredit za aretacijo, češ, tudi jaz sem pripomogla k razjasnenju vzrokov tega obžalovanja rednega dogodka.

Značilno je pa, da francoski detektivi, ki so dospeli v Italijo, niso smeli zaslišati dr. Paveliča. Kajti kar bi mogel Pavelič izpovedati pred francosko ali jugoslovansko oblastjo, bi bilo za Italijo silno obtežilno, in bi bile njene zunanje-politične mahinacije razkrinkane pred vsem svetom.

Toda Paveliča bo morala Italija izročiti prej ali slej. In če bi imela čisto vest, bi ga izročila že prvi dan.

Članice Male antante—Jugoslavija, Romunska in Češkoslovaška—bodo pozvale Ligo narodov, naj dožene, v koliko sta bili Madžarska in Italija posredno udeleženi pri atentatu.

Če bo imela preiskava količkaj pozitivnega uspeha, bosta obe osramočeni pred svetom.

Če bo to kaj zaleglo, je seveda drugo vprašanje.

Starko zadavil v spanju.

V Topolovici so našli mrtvo 70-letno Julijano Kiš. Njeno truplo je že razpadalo. Obdukcija je pokazala, da je bila starka zadavljena. Po sobi je bilo vse razmetano, kar priča, da se je moral morilec s svojo žrtvijo boriti. Sum je padel na 26-letnega premožnega kmeta iz iste vasi Josipa Trkača. Pokojna je stanovala pri njem in Trkač bi jo moral do smrti vzdrževati. Nekoč jo je pretepel in je bil zaprt. Zato se ji je hotel osvetiti. Ponoči ko je spala, se je prilazil k njeni postelji in jo zadavil. Sprva je zločin tajil, ko so ga pa trdo prijeli, je vse priznal.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila...

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zanašatljajte se Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

GANDHIJEVA ZVEZDA UGAŠA

Svoj 65. rojstni dan doživlja Mahatma Gandhi v bridkem spoznanju, da njegova politična zvezda ugaša. Prvič v njegovi dolgi in žilavi borbi proti ogromni premoči angleške države se je njegov vpliv med domačini močno omajal in veliki reformator je v svojo bridkost doživel to, da so mu obrnili hrbet celo oni Indi, ki so bili še pred pičlim letom njegovi najzagrizenejši privrženci. Oglasili so se mnogi Indijci, ki smatrajo njegovo aprilsko povelje, naj se ustavi kampanja odrekanja pokorščine, za odkrito priznanje poraza, v katerem vidijo konec njegove politične karijere. Ti Indijci izjavljajo, da je Gandhi že nehal biti vodilni politik in da da je zdaj samo še asket med socijalnimi reformatorji.

In res je stopil Gandhi v zadnjih mesecih v ozadje borbe kongresa proti Angliji ter se zadovoljil z vlogo zaščitnika šestih milijonov nedotakljivih parijev. Treba je pa priznati, da je upravičena domneva, da ima Gaidhi še vedno velik vpliv na večino svojih rojakov, ki mu navzlic mnogim neuspehom v zadnjih letih slepo zaupajo. Opozicija proti velikemu ljudskemu voditelju namreč še ni splošno razširjena, kakor se je prvi hip zdtlo. Omejuje se na razmeroma neznatno število priviligiranih razredov, ki se čutijo ogrožene z Gandhijevo borbo za zaščito parijev. Milij oni Indijcev pa vidijo v tem koščenem možu brez zodb in z velikimi očali še vedno svetnika in proroka. Vsi poznavalci indijskih razmer so prepričani, da bo vodil v primeru obnove borbe za neodvisnost in svobodo Indije razkropljene sile zopet Gandhi. Ljudstvo še vedno vi di v njem edinega moža, ki more rešiti Ind.jo.

Prvi znaki ugašajoče politične zvezde so se pojavili lani v novembru in decembru, ko je množica napadla Gandhija z njegovim spremstvom in ga začela obmetavati z gnilimi jajci. Ves čas njegovega potovanja po srednjih pokrajinah so se posluževali ortodoksni Indijci proti njemu enake taktike nenasilnega odpora, kakršno je Gandhi sam oznanjal proti angleški nadvladi. Morda mu je dalo to pobudo, da je 6. aprila presenetil svet s proglasom, da je prenehal s svojo kampanjo odrekanja pokorščine, ki jo je vodil toliko let. Morda je pa tudi v tem tičal le taktičen korak. Istočasno se je baje domenil z voditelji vseindijskega kongresa o ustanovitvi nekakšne indijske avtonomistične stranke, ki naj bi si priborila zastopstvo v parlamentu. Ko je kmalu potem nekaj Indijcev iz višjih slojev obmetavalo njegov avto s kamenjem in ga povsem razbilo, je ostal Gandhi nepoškodovan, pač so pa bili ranjeni trije člani njegovega spremstva. Izkazalo se je, da je to osveta Indijcev za Gandhijevo borbo v korist parijev.

Da ima pa ljudstvo Gandhija še vedno rado, dokazuje njegovo potovanje po srednji Indiji letos v juniju. Spremljali so ga njegovi učenci, med njimi en ameriški filozof, en italijanski inženir, en nemški novinar in več evropejskih žensk. Mahatma je že prileten in neprestani posti niso ostali brez vpliva na njegovo telo. Čeprav se je nekoliko umaknil iz političnega življenja, ima med ljudstvom še vedno veliko moč in lahko se zgodi, da bo nekega dne presenetil tiste, ki vidijo v njem zlomljenega moža.

Advertise in
in "GLAS NARODA"

Iz Jugoslavije.

Hajduški pomočniki pred sodniki.

Letos pomladi so orožniki med hudo borbo v beograjski okolici ustrelili nevarna razbojnika Milisava Sušiča in Miloša Mitroviča, ki sta zagrešila veliko število razbojstev celo nekaj kilometrov daleč od Beograda. Razbojnika so dolge mesece zasledovali močni orožniški oddelki, a večkrat je za njima zmanjkala vsaka sled, kakor da bi se bila vdrla v zemljo. Njuno hajdukovanje je bilo mogoče samo zaradi velikega števila pomagačev. Eni so hajdukoma pomagali iz strahu, drugi zaradi koristi, tretji pa iz obeh razlogov. Med preprostim ljudstvom so se o hajduški dvojici, ki je tolikokrat odnesla pete svojim zasledovalcem, razširile vsakovrstne legende, ki so seveda tudi pripomogle do tega, da sta razbojnika med ljudstvom tolikokrat naletela na koristno pomoč in varstvo.

Pred beograjskim okrožnim sodiščem je sedaj 10 hajduških pomočnikov, med njimi so 4 ženske. Ti obtoženci so Sušiču in Mitroviču večkrat nudili zavetje ter izkazovali tudi razne druge usluge. Dve obtoženki — mati in hči, pa sta bili ljubici razbojnika Sušiča. Vsi obtoženci se zagovartjjo, da so bili prisiljeni pomagati hajdukoma, boječ se njunega maščevanja.

— Kdo ne bi hajduku vsega storil, kar zahteva, ko smo vendar bili priča, kako ga brez vsakega uspeha išče toliko orožnikov, — je dejal neki starejši kmet iz Boždarevca.

V tej vasi sta si hajduka često z lahkoto nagrabila obilico plena. Nekajkrat sta se zvečer pojavila v hišah premožnih posestnikov. Kakor so pozneje žrtve same pripovedovale, sta prišla v hišo lepo mirno kakor na "slavo". Zbrani družini sta se mirno predstavila kot hajduka ter ji lepo razložila, naj izroči zlepa denar, ker bi jima bilo zelo žal, če bi se zgodilo kaj neprijetnega. V Boždaroveu sta v vseh primerih dobila, kar sta zahtevala, in ko so bili alarmirani orožniki, sta bila že daleč proč ali pa v kakem varnem zavetju. Med obtoženci je 46-letna vdova Darinka Rankovič iz Draževca, pri kateri sta hajduka prebila noč pred svojo smrtjo. Vdova je pripovedovala, sodnikom, kako sta prišla hajduka zgodaj zvečer v njeno hišo. Pripravila jima je večerjo in prenočišče. Na vprašanje, kako da sta se zatekla v njeno hišo, je žena mirno odgovorila:

— Privedla ju je njena usoda!

Zjutraj, ko je šla žena napajat živino, je videla, kako se bliža hiši skupina orožnikov. Vrnila se je v hišo drhteča od strahu.

— Pa menda niso orožniki, — jo je vprašal razbojnik Sušič.

Ko je potrdila, da so, sta razbojnika pograbila puške in tekla iz hiše. Pol ure pozneje je bilo z njima končano.

Resnica pod vešali.

Vransko okrožno sodišče je pred nekaj meseci sodilo Randjelu Stojanoviču iz Mrtvice pri Vladičinem hanu, ki je bil obtožen, da je umoril svojo ženo Stano.

Stojanovič, preprost kmet, je več let živel v najlepši slogi s svojo ženo Stano, ki mu je rodila štiri otroke. Toda se je potem zgodilo, da se je Randjel spoprijaznil lepim dekletom v svoji vasi, Jelico Rajkovičevo, pa je začel zanemarjati ženo in jo naposled tudi pretepati in mučiti na vse mogoče načine. Ravno tako surovo je ravnal s svojimi otroki. Skušal se je iznebiti žene, da bi se mogel poročiti z Jelico. Ker pa se ženi ni dalo prav nič očitati ni je bila tako razporoka vsekako popolnoma izključena, je naposled sklenil, da se je reši na drug način. Bilo je nekako pred poldrugim letom, v viharni snežni zimski noči, ko jo je zadavil na mrtviškem mostu. Ka je bila žena mrtva, ji je žepe nabasal s peskom in jo vrgel v vodo. Tako voda ni dolgo vrgla mrliča iz sebe. Zgodilo se je to šele v poletju, nakar se je obnovila prej ustavljena preiskava in so oblasti priprle Randjela, na katerega je letel sum, da je morilec. Po daljšem tajenju je Randjel priznal zločin, ali je obenem tudi izpovedal, da sta mu pri umoru pomagala Aleksander Stojčič in Živko Ilič iz Mrtvice in da je plačal vsakemu po 300 Din za to pomoč. Aleksander in Živko sta sicer trdovratno tajila soudeležbo pri umoru. toda sodišče je spoznalo vse tri za krive. Randjela je sodišče obsodilo na smrt na vešalih, Aleksandra in Živka pa v dosmrtno ječo.

Randjelova prošnja za pomiloščenje je bila brez uspeha in obsodba je postala izvršljiva. Tedaj pa je Randjela začela peči vest. Nekaj ur pred izvršitvijo smrtne obsodbe je naposled priznal, da je po krivem obdolžil sokrivde Aleksandra in Živka, ker ju je sovražil, misleč, da sta bila tudi onadva istočasno ž njim deležan Jeličine ljubezni, da sta torej popolnoma nedolžna. Isto je izjavil tudi v pismu, ki ga je napisal za narodnega poslanca Miladina Veličkoviča, proseč ga, da se zavzame zanju, ki sta po nedolžnem obsojena. Tako si je Randjel razbremenil vest, predno je končal na vešalih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO			V ITALIJO		
Za $ 2.80	Din.	100	Za $ 9.35	Lir	100
$ 5.35	Din.	200	$18.25	Lir	200
$ 7.50	Din.	300	$44.60	Lir	500
$12.25	Din.	500	$88.20	Lir	1000
$24.25	Din.	1000	$176.—	Lir	2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo	$ 5.— morate poslati		$ 5.75
	$10.—	" "	$10.85
	$15.—	" "	$16.—
	$20.—	" "	$21.—
	$40.—	" "	$41.25
	$50.—	" "	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane $7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Okrožno sodišče v Vranju je sedaj obnovilo kazenski postopek proti Alkesandru Stojčiču in Živku Iliču. V kratkem se bo vršila nova razprava, na kateri se pač izreče osvobodilna razsodba za oba, ki bi drugače morala "ni kriva ni dužna" preživeti vse življenje v ječi.

Nevarna vlomilska tolpa razkrinkana.

Zagrebška policija je prišla na sled nevarni vlomilski tolpi, ki je prodajala ukradeno blago v Zagrebu in v Ljubljani, deloma pa tudi v Banjaluki. Vrednost plena, ki so ga odnesli člane te tolpe, znaša nad 250,000 Din. Vlomilsko tolpo je organiziral v Banjaluki 25-letni brezposelni zidar iz Zagreba Ivan Radenič.

ZA PONOVNO IZVOLITEV GOVERNERJA LEHMANA.

Nekaj naturaliziranih državljanov neodvisnega odbora za ponovno izvolitev newyorškega governerja Lehmana in ostalih demokratskih kandidatov, je priredilo prejšnji teden banket, ki so se ga poleg governerja Lehmana, J. Farleya in senatorja Copelanda udeležili tudi uredniki in lastniki znanih izseljeniških listov.

Banketu je predsedoval dr. H. Moskowitz, ki je opisal delo in značaj pasameznih kandidatov.

Gover. Lehman je poudarjal, da je sin priseljenca ter razume potrebe priseljencev. Njegova politika se bo tudi vbodoče strinjala s politiko Rooseveltove administracije.

Senator Copeland se je zavzemal za temeljito izpremembo priseljeniških postav.

Ob slovesu so vsi navzoči zagotovili, da bodo sodelovali pri programu in politiki predsednika Roosevelta.

Dopisi.

Barberton, Ohio.

Zopet se nam bliža teta zima, za katero pa nismo posebno pripravljeni. Najbolj bodo prizadeti delavski trpini. Mnogo ljudi je brez dela in si ne morejo kupiti premoga in gorke obleke zase in za svoje otroke. K vsemu temu pa pride včasi še kakšna nesreča, da je ubogi siromak še bolj prizadet.

Tukaj je mladenič v najlepših letih sedel na motorno kolo ter vzel seboj svojega prijatelja. Naenkrat pridrvi avto ter ju podere na tla. Bila sta hudo poškodovana, in enemu so morali odrezati desno nogo pod kolenom.

Naš zabavni klub "Kras" se je zavzel. da priredi zabavo, čije čisti dobiček je namenjen temu nesrečniku, da se mu kupi umetna noga.

Rojaki in rojakinje, prošeni ste, da pridete na to zabavo, ki se vrši dne 27. oktobra v dvorani društva "Domovina" na 14. cesti. Vstopnina je samo 25 centov. Sodelovali bodo: pevski zbor "Javornik", pevski zbor "Naš dom" iz Kenmore ter naš cerkven zbor. Tudi naša slovenska godba bo zaigrala par komadov.

Vabljeni so tudi rojaki iz vseh bližnjih naselbin.

Pozdrav!

John Ujčič.

Peter Zgaga

MOŠKI IN ŽENSKE.

Mož in žena sta bila po dolgih letih povabljena k prijatelju na večerjo.

Naslednjega dne je mož pripovedoval:

— Prijateljeva družina naju je bila prav vesela. Pijače in jedi dosti. Prav dobro smo se imeli.

Njegova žena je pa pripovedovala:

— Prav nerada sem šla, ker nimam navade hoditi po hišah, še manj pa opravljati. Ko stopiva z možem v vežo, je že zasmrdelo po prižganem. — No, to pa bo večerja — sem si mislila. — In res je bila pečenka vsa prižgana, da me še danes želodec boli. Jesti sem seveda morala, ker sem bila že od jutra tešča. — In ona — ježeš — da le more, biti tak! šna! Tako cukreno se je smehljala, hinavka. Pri tem je pa nosila na mizo tisto prismojeno in prižgano jed. Ves teden ji ne bo treba nič kuhati, toliko je nakuhala in toliko je ostalo. On je pa mojega z vinom nalival, no, saj veš, moj pije ko kajna, če le pride do njega. In kako se je oblekla! V samo žido! Vem, da je zadnje solde šesle h Kleinu na štirinajsto cesto za tiste židane cape. In kakšen kvartir ima! Da le more v taki umazaniji živeti! Gotovo je prej cel teden pucala in ribala, da ni bilo nikjer nobene nesnage. Ščurkov je pa najbrž toliko, da se mi je jed kar studila. Trije so lezli po steni, in skoro bi prisegla, da so bili ščurki, ne pa muhe. Od blizu nisem hotela pogledati, ker vem, kaj je manira. In ko sva se pogovarjali, ni hotela ničesar slabega reči o svojih prijateljicah, samo da bi jaz ne mislila, da je opravljivka. O, ti grda hinavka, ti! Njen mož pa tudi ne more biti dosti prida, že zato ne, ker jo je vzel. In kako me je silil jesti in piti kot da bi pri nas le vsakih štirinajst dni enkrat jedli in pili. No, saj mu ne zamerim. Saj vem odkod je doma. Iz takšnih hribov je, da bi ga v starem kraju še ne pogledala, tukaj v Ameriki pa moraš, če ne brž mislijo ljudje, da hočeš biti kaj več. In tista dva njena otroka! Bog ve, koliko ju je morala učiti, da pravita za vsako reč: — Prosim! — in — Hvala! — Taka bosta kot sta stara dva. Saj pravim: — Iz gnide uš! — Tako je vedno rekli moja ranjka mati, Bog jim daj nebesa, in prav so imeli. Pa še klavir je dala otroka učiti kot da bi bili milijonarji. O jo, ji bosta že zagodla, ko malo odraseta. Posebno punca bo prava tica. Šele petnajst let je stara pa je kar rdeča postala, ko sem jo hotela sprobati in sem začela pomalem kvantati. Tak otrok, ki bi še ne smel vedeti, čemu je na svetu, pa že zna zardeti kot ena nas, ki smo že skoraj v letih. Sicer pa, no, ne vem, kako bi rekla, da bi ne opravljala, no, pa reči se sme, in človek lahko o takih ljudeh vse sorte misli. Za fanta bi skoro rekla, da je njegov, ker ima ravno tak nos, kakor on, prisežem pa tudi ne. Ne pa punca. Sam Bog ve, kje jo je ujagala. Res, da ji je podobna, ampak svetlih las nima kot jih ima ona. Po kom ima torej punca črne lase? Po nji jih nima, po njem pa tudi ne, ker je popolnoma plešast. Ima pa zato forman črne lase, saj menda zastopiš, kaj mislim reči. Ja, saj pravim, tak svet je dandanes. Na nobenega človeka se ne smeš zanesti. Tako, zdaj sem ti povedala, kako je bilo. Zdaj moram iti, ker sva se z landlordom zmenila, da greva v muvis. Je fajn možak, četudi že bolj star. In dober, strašansko dober. Je obljubil, da mi bo znižal rent za dva dolarja na mesec. Pa je rekel, da ne smem nič mojemu povedati.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RICHARD VOSSs

REŠITEV IZ VODE

(Odlomek iz romana Dra človeka.)

Skupaj z Judito sem ušel smrtni nevarnosti. Moja mati je zato vsa zamaknjena, zahvalno mašo je dala brati in prižgala pred podobo moje zaščitnice, svete Barbare, posvečene sveče. Mati pozablja, da je bila z menoj Judita Platterjeva, da sva se oba rešila iz smrtne nevarnosti: da je torej nebo samo združilo mene in njo za življenje. Toda popisati hočem, kako se je to zgodilo.

Vodna nevarnost na Tirolskem! Poplava ob Eisacku!

To je treba doživeti. Iznenada pride voda, pride nevarnost: čez noč, v eni uri, v trenutku. Po dolgotrajnem močnem deževju. Ali pa če se utrga oblak in še treba ni, da bi se izlil nad nami, ampak kje v pokrajini, ki je zelo daleč od naše doline. Ali pa če zabrči v prvi pomladi podivjani jug in hitro stopi mehke množine snega v gorah.

Na vse strani se trgajo hudourniki z ledenikov in skal, iz globeli in kotlin. Stekajo se, zbirajo se. Kakor gorski veletok rujejo gozdove, odplavljajo plasti zemlje, trgajo stene. Medtem ko se v krajih zgornjih dolin vode že zbirajo, si mislijo prebivalci spodnjih vasi: "Saj še čas."

Toda že tu, včasih z bliskovito hitrostjo! Kar je bilo še pravkar majhen, živalno šumljajoč potok, je zdaj divje, besneče valovje. Rase in rase, šumi in šumi, divja in divja, narase v pošast, ki hlepi po plenu. Sukajoči in valeči se valovi trgajo bregove, podirajo jezove, stopajo iz strug in se vržejo na ubogo deželo, ki se ne more braniti. Zvonovi ihte in opominjajo:

"Voda! Voda!"

Niheče ni nanjo mislil, čeprav je ves dan pihal jug. Zjutraj je bilo čudežno lepo. Temnovišnjevo nebo brez oblakov in niti sapice ni bilo pod vrhovi žlahtnih kostanjev. Midva, Juditka in jaz, sva bila že od ranega jutra na poti: peš čez Briksen v Novo Štifto, kjer sva pri samostanskem vrtnarju naročila mlada marelična drevesca, s katerimi hoče Judita zasaditi vse polje.

Popoldne sva bila že nekoliko utrujena in nisva vedela početi nič pametnejšega, kakor da sva se šla potepat z gradu tja ob rob zelenega Eisacka; najela sva čoln in pustila, da naju je reka počasi nesla navzdol. Rahlo sva drsela na mehkih valovih med bregovi, ki so bili gosto obrasli z grmovjem, dokler se nisva pripeljala do kraja, ki sva ga najrajši imela. To je bil majhen otok sredi struge. Napravile so ga vrbe, ki jih je voda odtrgala od brega. Vrtinci so jih potem segnali skupaj in tu so se trdno zasidrale. Ko sva prišla tja, sem ovil verigo okoli nekega debla in se splazil z Juditko iz čolna v lepo skrivališče. Tu sva se odpočila na gredi rumenih trobentic kakor sredi solčnem soju se lesketajoče stene poganjajočih vrb, okoli naju pa so mrmrali valovi mladega Eisacka, ki se je v cvetju, bičju in goščavju docela skrival, tako da se je te šumenje valov slišalo kakor nadzemska glasba. V grmovju je žvižgal kos, metulji so se sukali nad nama in iz zraka se je čulo brenčanje žuželk. O, ti moj ljubi nebeški oče, kako je tvoj svet vendar lep, kako čudežno lep, z Juditko ob strani! Po dolge iztegnjen sem ležal jaz, veliki fant, na hrbtu, gledal s široko odprtimi očmi v lesketajoče se morje zračnih višav, prisluškoval vsem glasovom živega božjega sveta in čutil svojo mladost, svojo moč in svojo srečo, kakor vroč veletok v svoji duši.

Oba sva bila docela tiho; počivala sva pod zlatim cvetjem v solnčnem iskrenju; prisluškovala sva mrmranju valov in kosovemu petju. Hitro naju je obšla sladka utrujenost; trdno sva zaspala.

Šumenje me je zbudilo. Ne! Kipenje je bilo, bučanje. Zdelo se mi je, da vstaja iz globine, da pada iz zraka. Toda ni bilo viharja. Še vetrič se ni premaknil. Negibno so stale v rumeni večerni svetlobi vrbe, stalo je bičje. In neprestano kipenje in bučanje, o katerem nisem vedel, odkod prihaja, ali je še daleč ali že blizu.

Iznenada sem čutil, kako se je postelja iz trave in cvetja, kjer je Juditka še zmeraj sladko spala, močno stresla. Potem sunek, močan sunek; pograbil sem svojo bodočo nevesto s tal in jo trdno objel. Obenem sem začul skozi šumenje in bučanje reke pretresljivo zvonenje.

V Briksenu je bilo plat zvona:

"Nevarnost povodnji!"

In zdaj od vseh strani divji glasovi... Z vseh višav je donelo navzdol, iz vseh dolin in kotlin.

"Nevarnost povodnji!"

Z Judito, ki še drhtela ni, v rokah sem planil h goščavju, kjer je bil privezan čoln. Prerila sva se skozi gosto vejevje. Nikjer ni bilo več videti čolna! Povsod okoli rjavi, razburkani, sukajoči se, besneči valovi, ki so odpeli verigo in odnesli čoln navzdol.

Znal sem plavati in lahko bi se rešil — sam. Judita je takoj spoznala smrtno nevarnost. Zaklicala mi je: "Reši se!" Odgovoril sem ji: "Ali ne veš, da si mi usojena za nevesticO?" Tedaj se mi je nasmehnila, česar še ni nikoli prej storila.

Zemlja pod nama je stokala in se zibala. Kakor bi nevidne, divje roke trgale najin otok; čez njegov rob pa je že voda naraščala in naraščala. Lahko bi bila preračunala, kdaj bo otok preplavljen, kdaj bova oba morala utoniti.

Breg je bil samoten, najbližji kraji so bili daleč stran; človeška roka naju torej ne bi mogla obvarovati smrti. Samo čudež. Razen tega bo kmalu teman mrak. In še zmeraj šumenje in bučanje, še zmeraj presunljivi klici na pomoč — plat zvona:

"Nevarnost povodnji. Rešite se! Rešite se!"

Okoli naju so krožile raznovrstne ptice, kakor bi bile v smrtnem strahu. Kos, ki nama je žvižgal v spanju, je čepel tik zraven Judite na vejici cvetočega belega trna. Zdaj me je začela moja mala nevesta prositi, naj se sam rešim — njej na ljubo! Da bodo moje roke brez dvoma dovolj močne, da se bodo lahko uprle divjim valovom in jih srečno preplavale. Judita je moledovala in se prilizovala. Bila je tako nežna, tako krotka in tako dobra, da si tega še mislil nikoli ne bi bil. Njene roke so se ovile mojega hrbta, pritisnila je lice na moj obraz, šepetala mi je in mi dajala najslajša imena: naj ostanem njej na ljubo živ in naj jo pustim samo umreti.

O moji dobri materi mi je pravila, o mojem očetu, o moji prihodnosti in o tem, da bom nekoč pameten mož in dober človek, sebi samemu in drugim v veselje in korist. V svojem smrtnem strahu za mojo mlado življenje je našla zame besede, kakršnih še nisem čul iz nobenih človeških ust: ne iz ust kakšnega duhovnika, ne iz ust svoje matere. Z velikimi svečanimi besedami je silil otrok vame, naj ostanem živ.

Juditine besede so me opajale, da nisem čutil nič drugega kakor samo blaženost, ki me je do dna srca stresala z grozo.

Tesno objeta sva stala. Čedalje temneje je postajalo; bila je noč. Čedalje bolj so naraščale vode, okoli naju je pa tulilo bučanje in šumenje v globoki temi kakor vihar. Nisem mislil na svojo mater, ki je zdaj gotovo v smrtnem strahu zaradi mene; nisem mislil na prihodnost, o kateri sem sanjal samo velike reči — mislil sem samo na svojo malo Judito Platterjevo, ki bo z menoj umrla, če naju ne reši čudež.

Medtem ko sem se premišljeval, ali bi poklical svojo zaščitnico sv. Barbaro na pomoč, nama je že pomagala. Začutila sva iznova močan sunek, ki bi naju bil nedvomno vrgel na tla, če se ne bi bila oklepala vrbovih debel. Potem se je začel otoček sukati. Začel je krožiti, naposled pa se je odtrgal in se kakor splav z nama odpeljal po naraščajoči reki.

— — —

Bilo je čudežno lepo v mlačni majski noči pod lesketajočim se mesečnim nebom. Zdaj je drsel najin splav počasi, počasi; kmalu pa se je pognal z bliskovito naglico po Eisacku navzdol. Časih je zašel v vrtince in se obračal na vse strani; dostikrat se nama je zdelo, da se potaplja, toda spet se je dvignil in zdrsnil dalje.

Nič več nisva mislila, da je najino življenje v nevarnosti; nisva mislila več na najino smrt in na to, kako lep bi bil še lahko svet za naju dva. Sredi nevarnosti, ko je divjalo okoli naju peneče se vodovje, ko je tulilo nad nama šumenje in bobnenje višav, ko je razbijalo zvonjenje, sva mislila samo nato, da se ljubiva, da sva skupaj, da bova skupaj umrla.

Na nikakšno rešitev nisva več upala...

Tesno sva bila objeta in čakala na smrt. Vsak trenutek sva pričakovala, da se bo najin otoček pod nama raztrgal, da bova utonila v rjovečih vodah, in zato sva se tako tesno, tesno objemala.

Nič več nisem mislil na svoje cvetoče življenje in zgodnjo smrt; tudi ne na svojo sladko mater, ampak mislil sem brez prenehanja samo na Judito in na to, da pojdem z njo vred v smrt.

Zato se nisva prav nič več bala, bila sva docela mirna in čutila sva se srečna. Majska noč, ki naj bi postala najina smrtna noč, je bila čedalje svetlejša. Na nebu ni bilo oblačka; samo vojska zvezd in zlati mesečev srp. Plaval je visoko nad nama kakor nebeško znamenje.

Ob Juditini strani na veji cvetočega belega trna je spet

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

STOLETNICA OSVOBOJENJA ČRNIH SUŽNJEV

Dne 1. avgusta 1834 je v mejah svetovne britanske države več ko 800,000 zamorcev dobilo vroče zaželjeno in zahtevano svobodo izpod jarma belih gospodarjev. Angleški parlament je takrat dovolil več ko 200 milijonov zlatih funtov za odškodnino gospodarjem ter za to, da bi se postava mogla v vseh delih države tudi gospodarsko izvesti proti odporu zainteresiranih krogov, posestnikov plantaž, trgovcev s sužnji ter paroplovnih družb. Angleški zgled je res odločilno vplival na ves svet.

V teku 100 let so suženjstvo po vsem svetu odpravili, vsaj po pisani postavi. V Združenih državah je dobilo prostost štiri milijone zamorcev, na Kubi, v Braziliji in Srednji Ameriki več ko en milijon. V zadnjih 30 letih je bilo osvobojenih pol milijona ljudi, med njimi 215,000 v Sierra Leone, 53,000 v Nepalu, 8000 v Burmi itd. Seveda pa je danes še 5—6 milijonov ljudi, posebno na Kitajskem, v Arabiji, Abesiniji. Liberiji teh ponekod v južni Ameriki, ki so še v suženjski odvisnosti.

Upravičeno je zato jezuit p. Martindale v reviji "The Month" zapisal, da krščanski narodi nimajo nobenega vzroka slaviti 100-letnico osvobojenja sužnjev. Saj so krščanske vlade to grozovito in zločinsko trgovino z ljudmi več ko 200 let gledale in celo podpirale. Po zanesljivih cenitvah so od leta 1600 do leta 1850 iz Afrike v severno in južno Ameriko zvlekli kakih 9 milijonov zamorcev, čeprav so španski kralji pod pritiskom kardinala Himenesa in slovečega dominikanca Las Casas španskim podložnikom najstrožje prepovedali trgovino s sužnji.

Med leti 1700—1786 so samo angleški trgovci s sužnji 610 tisoč zamorcev naložili v Afriki na ladje ter jih kot "black cattle" — črno živino" — prepeljali v Ameriko. V angleških kronskih kolonijah so za "prvovrstnega moškega sužnja" plačevali 30 do 150 zlatih funtov, v Združenih državah pa je cena dosegla celo 750 do 1500 dolarjev. Kakor ugotavlja "The Month" je Anglija svojo gospodarsko nadvlado na svetu v 18. in 19. stoletju dosegla le s sistemom suženjstva, ki edini je omogočil ogromno povzdigo plantažnega gospodarstva v novem svetu, s čimer je tudi angleška industrija postala vsemogočna.

NEZGORLJIVI PAPIR

Ogenj v knjižnicah ali arhivih je povzročil veselj nenadomestiljivo izgubo. Koliko kulturnih zakladov, lastninskih pravic, mejaških zahtev in sličnega je šlo v dim s sežganim papirjem vred! Kemiki so davno poskušali izumiti tekočino, ki bi naredila papir nezgorljiv. A vse dosedanje prijave na tem področju so malo koristile. Šele zdaj se je posrečilo znanemu kemiku dr. Arturju Eichengruenu sestaviti tekočino, ki zajamčeno obvaruje pred ognjem vse knjige in rokopise, če so le shranjene v navadnih pisarniških mapah. Platnice so namočijo s pomočjo malega razpršilnika, potem kljubuje mapa z vso vsebino slehernemu ognju. Veliko nemških knjižnic, bank in arhivov se je že založilo s čudežno tekočino.

SOVJET. RUSIJA POSTAJA MEŠČANSKA

Niso neosnovane vesti, da Rusija polagoma le postaja meščanska. Najsi jih še tako taje ruski politiki in njih simpatizerji — praksa govori drugače.

V kratkem bodo v Moskvi odprli velikansko plesišče pod imenom "Sokolniki". V ruskih listih lahko že danes čitaš oglase z naslednjo vsebino: "Vsak večer ob 10. uri družavni ples. Gospodje smejo priti v fraku ali večerni obleki". Na teh prireditvah se torej ne bo plesalo v plavih suknjičih in ruskih škornjih in samo ob sebi se razume, da ne bodo prihajali tja delavci in kmetje. Zavabala se bo — rdeča aristokracija in vse, kar ji je blizu.

Druga novost je otvoritev elegantne veleparfumerije "Tege' na buljvaru Maksima Gorkega št. 90. To je prava pravcata luksuzna trgovina, kakršne so doslej dopuščala samo "meščanske" države. Prav ta trgovina pa je v Moskvi manjkala. Hočete dokaza za to? Na dan otvoritve je bila veleparfumerija oblegana kakor le še v dneh lakote kakšna pekarna. Vse je drlo vanjo, pred izložbami pa se je trlo ljudstva kakor med revolucijo, ko je vsak čakal, da pride na svoj račun. Svetovni potniki, ki poznajo Pariz in London, pravijo, da se veleparfumerija na buljvaru Maksima Gorkega lahko z mirno dušo meri z enakimi trgovinami na Rue de la Paix ali na Old Pond Streetu, da niti ne omenjamo Vie Veneto ali Kurfürstendamma...

Vitrine "Tege" so napolnjene z dišavami čisto posebne vrste, oznake pa so pristno domače in v popolni harmoniji z rusko propagando. Neki parfum se imenuje "Junaki severa", drugi "Stratosfera", tretji "Belomorski prekop", četrti "Petletka" itd. V tej vrsti ne manjka na "Ruska ljubkost" ne "Stotisoči traktor". Tudi "Rdeča ločitev" je vmes, a krona vseh parfumov je nedvomno dišava, ki je dobila sleveče ime "Iljič Lenin". Ta parfum je seveda tudi najdražji... Za tiste, ki nočejo verjeti, da je ruska ekspanzija na Daljnem vzhodu ponehala, bo najprikladnejša dišava "Rdeče Mandžurije".

Rusija v Ligi narodov, veleparfumerija na buljvaru Maksima Gorkega in plesišče "Sokolniki" na Kuzneckem mostu št. 14 — kdo bo še verjel v svetovno revolucijo in v raj delavcev in kmetov?

ARHEOLOG TOŽEN

Greybull, Wyo., 21. oktobra. Ker je dr. Barnum Browny v Big Horn Basin izkopal okostnjake 12 dinosaurov, ga je lastnik zemlje Barkers Howe tožil za odškodnino $12,000, ker je kopal brez njegovega dovoljenja.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Dravska Banovina ..... .30

Ljubljanske in mariborske oblasti ..... .30

Pohorje, Kozjak ..... .30

CANADA

..... .40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI ..... .40

MALI ..... .15

NOVA EVROPA

..... .60

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missippi, Washington, Wyoming ..... .25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia ..... .40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
New York, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, **Jacob Lausin**
COLORADO:
Pueblo, Peter Culig, A. Saftič
Walsenburg, **M. J. Bajuk**
INDIANA:
Indianapolis, **Louis Banich**
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič, J. Lukanich
Cicero, **J. Fabian** (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, **Jože Zelene**
KANSAS:
Girard, **Agnes Močnik**
Kansas City, **Frank Žagar**
MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, **J. Černe** (za Penna., W. Va. in Md.)
MICHIGAN:
Detroit, **Frank Stular**
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouže
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich
MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Gowanda, **Karl Strnisha**
Little Falls, **Frank Masle**
OHIO:
Barberton, **Frank Troha**
Cleveland, Anton Bobek, **Chas. Karlinger**, Jacob Resnik, John Slapnik
Girad, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Klkelj
OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jakše
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, **J. Brezovec**
Export, **Louis Supančič**
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, **Math Kamin**
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, **Fr. Schifrer**
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, **Frank Skok**
Sheboygan, Joseph Kakež
WYOMING:
Rock Springs, **Louis Tauchar**
Diamondville, **Joe Rolich**

Vsak zastopnik Izna potrdilo za vsoto, katero je prejel. Zastopnike rojake kom toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA".

PO KOLIZIJI VLAKA S PRAZNIM AVTOM

Strojevodja in kurjač potniškega vlaka Pennsylvania železnice sta bila usmrčena, ko je vlak zadel v prazen avtomobil, ki se je nahajal na progi blizu mesta Convoy, Ohio. Tri osebe so pravočasno skočile iz avtomobila ter ušle gotovi smrti.

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

1

Srebrne niti, leskatajoč se v jutranjem solncu, so vihrale skozi mirni zrak; v počasnem poletu so se vlekle iz doline, v čije solnčni globini je stala vas s svojo cerkvijo in sto hišami, ki so kot razložene igrače tičale med jesensko pobarvanim pobočjem hriba. Pozlačeno jabolko cerkvenega stolpa je žarelo v svetlem ognju, z deščicami pokrite strehe so blestele kot srebrno-siv žamet in na novih hišah se sveti nova opeka kot kovina v rdečem solnčnem svitu. Ovenelo sadno drevje je izgledalo, kot da ne bi imelo več listja, samo nekaj majhnega, rdečeličnega sadja. In bukev ter gaber sta se igrala med sinjo rmeno in rdečo barvo.

Proti jugu obrnjeno pobočje se je kopalo v jutranjem solncu; druga stran je bila prepletena še z jutranjim mrakom in nad skalnatimi stenami so se dvigali prvi s snegom pokriti grebeni s srebrnimi rižami v jasno, modro nebo.

Kot je v pravljici prijazna vila ovita s čarobnim pajčolanom, tako je to slikovito pokrajino obdajal sijaj in blesk, ki je prihajal od plapolajočih niti; sem in tam so bile samo majhne stvarice, ki so bile podobne plavajoči iskri, in zopet kot dolge kače, ki so se dvigale in padale, se igraje premetavale, se pretvarjale v zanjke in se počasi zopet raztegovale. Vse meje in vse grmovje je bilo prevlečeno z lesketajočimi nitmi; ležale so na zvenelih travnikih in se lesketale; na goličavah, na katerih je bila trava zlomljena, so blestele bele niti, kot bi čisto srebro v nežnih žilah prihajalo iz ranjene zemlje; in čez smrečno goščavo, ki je nudila nenavadno žalosten pogled, skoro pogled v suši umirajočega gozda, je bila blesteča mreža tako obilna, da so bile križem ležeče smreke podobne celi kopici oropanih božičnih drevesc.

Na odprtih goličavah, četudi se je že pričel oktober, je ležalo jutranje solnce s svojo blagodejno toploto. Toda v senci gozda je dihal občutljiv hlad in na ovenelem zelenju pri tleh je še ležala siva slana pretekle noči. Gozd je izgledal opnstošen in vendar je vladal v njem čudovit nemir. Zbegani glasovi so zveneli iz grmičevja. Votlo so med drevjem odmevali težki udarci, s katerimi so kjerkoli zabijali v tla kole in po vsem gozdu je bilo slišati šumenje in bobnenje, kot bi prihajala narastla voda.

Pretekli teden je zelo deževalo in visoko gori na skalnatih stenah je solnce tedaj zapadli sneg stopilo; toda nikjer v gozdu ni tekla niti kapljica, vsi žlebovi studencev so bili suhi. In vendar to neprestano šumenje in bobnenje! Slišati ga je bilo globoko iz zemlje, kot bi bilo pogreznjeno.

Skale so se valile in k glasnemu udarcu, ko so skale udarjale ob debla, se je pridruževalo udarjanje okovane palice.

Ob robu gozda je prihajal po strmi stezi navzdol lovec, kateremu je bil lov zabava. Samo ponošeni nahrbtnik in težki podkovani čevlji so spominjali na običajno lovsko obleko. Na sebi je imel rjav suknjič, zeleno vestjo z gumbi iz jelenjega rogovja, okovanimi s srebrom, in sive hlače, ki so bile zapete z usnjatimi gomašami. Nova puška, ki je bila vredna celega vola, je izpolnjevala opremo tega kmeta, ki se je smatral za malega veleposestnika. Imel je nekaj nad trideset let in je bilo na njem mogoče opaziti, da je bil lep fant. Črne brke so mu lepo pristojale in okoli ust mu je bila raztegnjena poteza notranje zadovoljnosti; zagorela lica so kazala one rdeče žile, ki so spominjale na pridno uživanje rdečega vina, kar je mogel Tone Purčeler v svoji nagli jezi prištevati k svojim slabim lastnostim.

Težka je bila zanj pot navzdol; vedno je bila steza prelomljena z zijajočo razpoko; kamorkoli je zastavil nogo, so bila tla rahla in so se mu izmikala pod nogami. Vse okoli njega so se tla počasi, pa neprestano premikala. Z lahnim šumenjem, ki je prihajalo iz zemlje, se je mešal zamolkel ropot — pod nogami je bila razlomljena močna korenina.

Široka, nanovo odprta razpoka mu je zaprla pot in Purčeler je moral napraviti velik ovinek. Ko zopet pride na stezo, obstane, nasloni brado na palico in opazuje gozd. Nekaj dreves je že padlo, nekaj jih je viselo, druga pa so ležala križem z vrhovi. In na marsikateri še pokonci stoječi smreki je bilo videti na iglah rdeč dih, kar je bil dokaz, da so bile njene korenine že dolgo časa brez hrane.

— To bo še velika nesreča! Cela gora drsi!

S skrbi polno nevoljo sledi njegov pogled zevajočim razpokam in gre čez padla in bolna drevesa. Bil je njegov gozd, katerega je videl padati in umirati.

— Izgubil bom zopet precej denarja!

Med njegovimi obrvmi se pokaže guba, zaničljivo zategne ustnice in se vzravna.

— Ah, kaj! Purčeler bo to zdržal!

In zopet se smeje, gre po stezi dalje in sliši dva vesela glasova. Med poševnim drevjem zapazi majhnega dečka in še manjše dekle, ki sta bila oba oblečena kot otroka revnih vaščanov in ki sta v čudnih stvareh imela svoje veselje. Poiskala sa nad vdrtinami izpodjedene važe, sta teptala z nogami in sta se gugala tako dolgo, da se je kepa zemlje zrušila.

— Hopsasa, hoho! — sta tedaj vzklikala, sta se preobrnila, vsa obsuta s peskom, in sta smeje zopet vstala, da igro zopet pričneta.

— Otroci! Otroci! — jima zakliče dobrodušno. — Pazita se! Vsa tla so živa. More se dogoditi kaka nesreča, predno se kdo obrne. Bodita pametna, otroka, pametna!

Otroka stojita v veliki zadregi, držita se za roko in plaho gledata. Komaj pa je Purčeler obrnil hrbet, že sliši za seboj vriskajoče glasove: — Hopsasa, hoho! — Zmaje z glavo z glavo in se emeje.

— Čudno! Nobesna nesreča ni tako velika, da ne bi otrok imel na njej veselja! — modruje sam s seboj. — Ko bi le bilo mogoče vse življenje tako imeti, kot imajo otroci. Smejati se vsemu, kar pride. V vsaki senci videti še svetlobo! — Zasuka brke, kot bi imel veselje nad tem, da mu je prišla dobra misel.

Še jasnejše kot v gozdu je bilo videti na odprtih krajih sliko napredujočega uničevanja: vsi travniki uničeni in pokriti s peskom, ki je prišel z višje ležečih krajev. Sto in sto razpok in žrel se je vleklo na vse strani; prostrani deli raznih travnikov so se znižali v jame, in v njih so leno ležale mlake, iz katerih so izpuhtevali kipeči mehurji.

(Dalje prihodnjič.)

J. Butler Wright

ameriški poslanik v čehoslovaški republiki. Wright je že nad 25 let v ameriški diplomatski službi.

MATI ZADAVILA SVOJA OTROČIČKA

9. septembra se je nastanila v hotelu v mestu Josefov na Čehoslovaškem Milada Balcar, ki je prispela iz Opave za svojim ljubčkom. Imela je s seboj dva otročička, 3-letno Bohuslavo in 7-mesečno Ljudmilo. Stanovala je v hotelu v Jaromeru in vsak dan je hodila k svojemu ljubčku, ki je služil pri vojakih v Josefovu. Otročička je puščala večinoma doma. Najbrž se je že takrat pripravljala na grozen zločin, ki ga je storila pretekle dni popoldne, ko je najprej zadavila svojo hčerkico Ljudmilo. Potem je sedla k mirno spečemu sinčku Bohoslavu in sedela pri njem vse popoldne, dokler se ni prebudil. Sinček je takoj vprašal mater, kaj se je zgodilo z njegovo sestričico. Mati mu je odgovorila, da njegova sestrica spi. V naslednjem hipu je planila tudi na sinčka in ga zadavila. Zločinska mati je potem vso noč presedela pri zadavljenih otročičkih. Zjutraj se je hotela obesiti, pa se ji je vrv pretrgala. Pozneje ni imela več poguma, da bi storila s seboj isto, kar je storila z nedolžnima otročičkoma.

Zločin je odkril natakar, ki se mu je zdelo čudno, da Balcarjeve ni iz sobe. Iz sobe je dišalo po lizolu. Zato je natakar vdrl v sobo, kjer je našel nesrečna otročička mrtva. Zločinsko mater so aretirali in izročili sodišču. Izgovarja se, da je zadavila otročička zaradi bede. Na njeni nočni omarici so našli solno kislino in lizol. Oče male Ljudmile je podnarednik, h kateremu je Balcarjeva prišla in ki je pošteno plačeval za nezakonskega otroka. Zločin matere je razburil vse prebivalstvo.

Cena
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

REŠITEV IZ VODE

Nadaljevanje s 3. strani.

sedel kos. Glavo je vtaknil pod peruti in zaspal. Samo enkrat sem izpustil Judito, stopil do roba in razdelil vrbove veje... Vse naokoli nič drugega kakor divja, valoveča voda, nad njo v nežni sopari gorovje. Kjer je bil breg zelo visok, so ogroženi prebivalci naložili visoke grmade in jih zažgali. Plameni so švigali pod nebo, kakor ogromne plamenice so svetili razdejanju. In okoli ognja stražeči, v strahu čakajoči ljudje.

Ti bi naju bili lahko rešili!

Nekajkrat sva bila docela blizu brega in ognjev. Toda vrbovo grmovje je bilo pregosto, da bi naju bil mogel kdo opaziti. Kričal sem. Vendar pa me skozi vse divje glasove vode in viharja ni nihče čul. Tako naju je gnalo dalje in dalje skozi obsijano majsko noč, in midva sva izvedela, kako lepo je življenje in kako lepa naj bo poslednja najina noč na svetu.

Toda prešeren sem pa še bil v svoji poslednji noči življenja. Dejal sem Juditi, da bi jo speljal v skušnjavo:

"Toliko najinega otočka je že voda odtrgala! Vrbam pod nama so se že tako zrahljale korenine, da naju ne bodo mogle več dolgo nositi. Enega izmed naju bi morda še nosile. Toda le enega!"

Kaj mi je na to odgovorila Judita?

Niti besede!

Odtrgala se je od mene, toda takoj me je spet objela z obema rokama. Za trenutek je ostala negibna in poljubila me je na usta. Trikrat me je poljubila. Trikrat sem čutil njene mehke, tople, nežne ustnice, kako so se pritisnile na moje. Potem pa me je izpustila, z ustnicami in z očmi se mi je zasmejala, in — kakor martinček se je splazila od mene, k vrbam da bi se brez besede vrgla skozi grmovje v rjave, tuleče valove.

Ker je mogla zrahljana ladjica nositi le še enega izmed naju, je hotela iti od mene; da bi mi dala poslednjo mogočnost rešitve, se je hotela vreči v vrtinec; zapustiti me je hotela; umreti je hotela brez besede, brez stoka — potem ko me je nežno poljubovala.

Z bliskovito naglico sem moral priskočiti. Komaj sem jo še prijel in s silo zadržal, tako hitro in spretno se je izvila skozi vrbe.

Zdaj pa sem jo trdno držal, trdno na svojem srcu!

Pri tem se je kos zbudil in veselo zažvižgal.

Kakor vrisk se je slišalo.

In potem se je zgodil drugi čudež: rešila sva se! Pomoč je prišla, ko je bil najin čolnič že tako majav in nezanesljiv, da naju ne bi bil mogel več dolgo nesti. Že sva videla, kako se pod nama voda lesketa; že sva čutila, kako nama oplakuje noge. Samo še nekaj minut bi štelo najino življenje.

Tedaj se je otok iznenada na sredi preklal... Toda namestu da bi se potopila, sva trdno nasedla na bregu. Prav v trenutku, ko bi naju morali valovi pogoltniti, naju je zaneslo na kopno.

Kos je odletel.

Ko sva bila na tako čudežen način rešena, sva imela pred sabo vse življenje kakor svetlikajočo se pomladansko trato, kjer bova lahko zmeraj hodila z roko v roki, ko bo vonj cvetja okoli naju, nad nama zmagoslavno žvrgolenje škrjančkov, ko se bova kopala v solncu.

Ker sva še pravkar gledala smrti v obraz, si nisva mogla več misliti, da je še kaj takega na svetu mogoče; na svetu, kjer se dva mlada človeška otroka ljubita in sta srečna.

Pri vsej ljubezni in sreči pa sva morala vendar najprej vedeti, kje sva in kako dova najhitreje prišla domov; saj so domači gotovo prepričani, da sva izgubljena in mrtva. Kar sem lahko videl pri bledem soju zvezd, mi je bilo docela tuje. Tudi gore, ki sem jih zapazil v slabotnem obrisu, so se mi zdele neznane. Po mojem računu naju je moralo zanesti zelo daleč in morala sva biti v okoli mesta Trienta. Moja nevestica — kajti to je Judita zdaj bila — je zelo pametno svetovala, naj kar ob skali počakava jutra, potem šele naj odideva dalje. Bila sva zelo lačna. Zlasti meni se je želodec zelo oglašal, vendar pa bi se bil docela pomiril, če bi me bila nevestica spet poljubila na usta. Jaz pa sem vselej jemal le to, kar mi je kdo ponudil; in Juditka mi svojih ustnic ni drugič ponudila: saj ni mislila iti več zame v smrt, ampak zame živeti. Samo zame!

Pri njenih poljubih sem drhtel kakor neumen fant. Obenem se mi je tudi zazdelo, da sem v tem trenutku postal kakor po čarovniji iz neumnega fanta mladenič. Duhovnemu gospodu bi zastavil vprašanje, ali so to storili Juditini poljubi ali je storilo to nebo. Meni se zdi, da bi občutil on pri takem čudežu pravo nebeško veselje...

Kraj, kjer je najin zeleneči in cvetoči čolnič nasedel, je bil visoko nad bregom, zraven strme skalnate stene, ki je štrlela iz vrtincev kakor čer. Le z veliko težavo sva zaradi nezanesljive svetlobe splezala nanjo in stala zdaj na kleči, kakor bi plavala nad vodovjem, ki se je pod nama valilo in valovelo, naju pa ni moglo več potegniti navzdol.

Stala sva na ozkem okrajku porfirne skale. Tik za nama se je skala strmo dvigala, da sva bila kakor mlada kraljevska dvojica na vzvišenem prestolu. Na tem tesnem kraju sva pričakovala prihoda dneva.

Meni je bil jutrni mrak nekaj vsakdanjega. Vajen sem ga že bil. Toda to jutro se mi je zdelo, kakor še nikoli v življenju ne bi bil videl kako se sence umikajo in se tema svetli. Zvezde so pobledele, jutrni veter je zapihal. Komaj je pokril prvi svit nebo, že so začeli ptiči svojo pesem.

Tiho sva imenovala imena malih pevcev, katerih pesem je jasneje donela kakor šumenje valov v globini. Potem sva molče gledala, kako je vstajal dan iz noči, ki je bila temna kakor grob. Bilo je kakor skrivnost.

Zdaj so pokrili nebo bledordeči in motno rumeni oblački. Vse stvari so dobile svoje oblike in barve. Zdaj sva videla, da se je reka razlila daleč iz svoje struge in poplavila vso dolino. Ta je bila podobna gorskemu jezeru. Na ilovnatih valovih so plula izruvana drevesa, odplavljeni tramovi, ostanki podrtih poslopij in še razne druge razvaline. Da bi se razjokala, je bilo, tako da nisva več mislila na svoje življenje in svojo srečo, ampak na uničeno delo in upanje pridnih ljudi.

Potem so zažareli najvišji vrhovi v jutrni zarji, da je dobilo kamenje jezike in pričalo o božji lepoti. Obenem o njegovi večni dobroti, ki daje solncu, nebeškemu darovalcu vsega življenja, cvetenja in rasti, da vsak dan iznova vzide. Ko je to jutro padel njegov prvi soj na najina mlada, kvišku strmeča obraza, sem se spomnil prstana z majhnim rubinom, ki mi ga je bila podarila moja ljuba mati. Vzel sem ga s prsta, prijel Juditino desno roko in ji nataknil ozki, zlati obroček. Govorila nisva nič, samo gledala sva se, globoko, globoko sva zrla drug drugemu v oči.

Res je bila otroška igra in vendar sveto resna. Judita je napravila obraz, kakor bi stala z menoj v cerkvi pred oltarjem in bi naju duhovnik blagoslavljal. Tako je tudi bilo: Nebeško solnce samo je blagoslavljalo najino otroško zvezo.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

24. oktobra:
Washington, Havre
Aquitania v Cherbourg
25. oktobra:
Albert Ballin v Hamburg
26. oktobra:
Berengaria v Cherbourg
27. oktobra:
Europa v Bremen
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
31. oktobra:
Deutschland v Hamburg
2. novembra:
Majestic v Chebourg
3. novembra:
Lafayette v Havre
Gen. von Steuben v Hamburb
Saturnia v Trst
5. novembra:
Hamburg v Hamburg
7. novembra:
Manhattan v Havre
9. novembra:
Bremen v Bremen
Aquitania v Cherbourg
Rex v Genoa
10. novembra:
Ile de France v Havre
Veendam v Boulogne sur Mer
14. novembra:
New York, M. C. v Hamburg
16. novembra:
Statendam v Boulogne sur Mer
Berengaria v Cherbourg
17. novembra:
Champlain v Havre
21. novembra:
Washington v Havre
Albert Ballin v aHmburg
23. novembra:
Majestic v Cherbourg
Conte di Savoia v Genoa
24. novembra:
Paris v Havre
29. novembra:
St. Louis, M. S. v Hamburg
30. novembra:
Olympic v C
Evropa v Bremen
1. decembra:
Lafayette v Hav..
Rex v Genoa
4. decembra:
Manhattan v Havre
7. decembra:
Saturnia v Trst
Hamburg v Hamburg
Berengaria v Cherbourg
8. decembra:
Champlain v Havre
11. decembra:
Gen. Von Steuben v Hamburg
12. decembra:
New York v Hamburg
14. decembra:
Majestic v Cherbourg
Washington v Havre
Conte di Savoia v Genoa
15. decembra:
Paris v Havre
Bremen v Bremen
19. decembra:
Albert Ballin v Hamburg
21. decembra:
Olympic v Cherbourg
26. decembra:
Deutschland v Hamburg
29. decembra:
Ile de France v Havre

ZDAJ LAHKO GRESTE V EVROPO IN NAZAJ
ZA TAKO MALO KOT (TRETJI RAZRED) $113.00
ILE DE FRANCE PARIS
CHAMPLAIN LAFAYETTE
Med 22. oktobrom in 30. aprilom 1935
15 DNI ČASA V EVROPI
PRIDRUŽITE SE NAŠIM BOŽIČNIM IZLETOM, KI SE VRŠE IZ NEW YORKA — 8. DECEMBRA NA
"CHAMPLAIN"
Povratek iz Havre 3. januarja 1935 — ali
"PARIS"
IZ NEW YORKA — 15. DECEMBRA. — Povratek na
"ILE DE FRANCE"
iz Havre 9. januarja 1935
ULJUDNA POSTREŽBA SLAVNA FRANCOSKA HRANA
IZBORNI PROSTORI
Za šifkarte in navodila vprašajte naše zastopnike.
FRENCH LINE
19 STATE STREET : : : NEW YORK, N. Y.

BOŽIČNI IZLETI
v Jugoslavijo:

POD OSEBNIM VODSTVOM
MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC.
Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.
BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC.
Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.
PARIS v Havre, odpluje 15. DEC. — —
Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljši prostor na enemu izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljše jamstvo vsakemu. *Priglasite se takoj za navodila na:*
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 West 18th Street New York. N. Y.